

Varočnina
za državo 648:
za leto 1922: 648
za pol leta: 324
za četrt leta: 162
za mesec: 54
za izposojilce:
polletno: 150
mesečno: 12-50
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji: 10
v inozemstvu: 20
Posadna štev 50 par.

SLOVENE

Cena inzeratov:
Enostopna petina vrata mali
oglas po 4- in 8-
veliki oglasi nad 45 mm vi-
šine po 8-8-8, poslana itd.
po 12-
Pri večjem naročilu popust.
Izba za vsak dan izvzemši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri jutraj.
Mesečna priloga: 500-500
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo, elektronske pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 528.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun pošte hran.
Ljubljanske št. 550 za naročnino in št. 349 za glase,
zagreb. 30.311, sarajev. 7583, praško in dunaj. 24.797

Reka — žrtvovana?

Belgrad, 6. marca.

Odgovor ministra za zunanje zadeve dr. Ninčiča na interpelacijo glede fašistovskega puča na Reki daje mnogo misliti.

Iz tega odgovora se namreč razvidi, da je italijanska vlada z njej lastnim makijavelizmom skušala naše oficijelne kroge takoj potolažiti z izjavo, da ne obžaluje samo reških dogodkov nego da bo storila tudi vse, da obnovi stanje, ki odgovarja rapalskemu dogovoru. Vrh tega zdaj razglasa, da po puču izvršenega dejanskega stanja na Reki ne pripozna, da je poverila varstvo italijanskih interesov svojemu opravniku (Castelliju) in da bo priznala samo tako vlado, ki bo izšla iz ljudskega glasovanja. Italijanska vlada hoče rapalsko pogodbo lojalno izpolniti ter dosledno delati na to, da Reka ostane neodvisna država kakor to prevede pogodba.

Mi imamo mnogo zelo tehtnih vzrokov, da tej izjavi italijanske vlade ne verjamemo. Obstojajo namreč zanesljivi dokazi za to, da se fašistovski puč na Reki ni mogel izvršiti brez sodelovanja italijanske vlade ali vsaj brez njene pasivne asistence. Da je opravnik italijanske vlade bil na svojem mestu in ne v Italiji, ko se je puč pripravljati in izvršil, (načrt je bil zamišljen že sredi meseca januarja t. l.) da je vsaj poveljnik italijanskih kraljevih čet, mesto da se med pučem ni ganil, energično posegel vmes, da so karabinjeri storili svojo dolžnost in ščitili varnostne organe guvernerja Zanelle, mesto da so s fašisti vred napadli vladno palačo, in da si kraljeva mornarica ni dala od fašistov zapleniti torpedovke, s katero so ti mesto obstrlevali — bi bil puč v par urah potlačen. Če pa se je to vse zgodilo proti volji rimske vlade, potem ima naša vlada pravico zahtevati, da se vladni organi, ki so na ta način bodisi pasivno bodisi aktivno pomagali puču, kaznujejo, ker le na ta način bo Rim dokazal, da on ni bil vpleten v revolucijo proti vladi neodvisne reške države.

Nadalje eksistirajo točni podatki o tem, da je v ta puč vpleten baš opravnik italijanskega kraljevstva na Reki, Castell, ki se je zdaj vrnil na svoje mesto, da vzpostavi red, ki se je bil ravno z njegovo pomočjo in vednostjo kršil. Če torej hoče rimska vlada res red, ima tega gospoda nemudoma odpoklicati, pozvati na odgovornost in dognati, kakšne instrukcije je on dobil od d' Annunzija, o katerem je s popolno sigurnostjo znano, da je tudi pri tem puču imel vmes prste.

Zdaj pa pridemo do najvažnejše in najbolj bistvene točke. Italijanska vlada izjavlja, da sedanje fašistovske diktature nad Reko ne priznava in da bo priznala samo tako vlado, ki bo izšla iz ljudskega glasovanja.

To stališče odkriva vso brezmejno neodkritosrčnost, nelojalnost in zahrbtnost rimskega kabineta. Reško ljudstvo je izvolilo svojo neodvisno vlado in njenega šefa v osebi g. Zanelle in njegove stranke. Italijanska vlada nima torej storiti nič drugega nego zakonito reško vlado zopet vzpostaviti. Naša vlada pa je dolžna to od Rima zahtevati. Nove volitve, na katere rimski kabinet namiguje, to je ravno tisto, kar so pučisti nameravali. Oni so zakonito reško vlado strmoglavili zato, ker je le-ta italijanskim nameram bila na poti, ker je varovala neodvisnost reškega teritorija in hotela skleniti z Jugoslavijo trgovinski dogovor, ki bi bil v prid obema strankama; fašisti so hoteli ustvariti nov položaj, da bi prebivalstvo pod njihovim terorjem izvolilo, oziroma bilo primorano zdaj izvoliti vlado, pokorno s fašisti zvezanemu Rimu. Ta vlada naj bi potem proglasila spojitev reškega teritorija z Italijo, kar bi ta seveda morala sprejeti na znanje.

To je tista past, v katero hoče Italija vjeti belgrajsko vladol.

Mi se zelo bojimo, da ne bi naša vlada italijanskim zahrbtnim nameram hoté ali nehoté podlegla. V tem oziru nas vznemirja ravno odgovor g. Ninčiča na interpelacijo glede reških dogodkov. V tem odgovoru namreč beremo, da gospod minister »razume, da so v preteklosti bili dogodki, kateri so mogli naše javno mnenje vznemirjati, da pa nimamo razloga misliti, da bi se ti dogodki morali v bodočnosti

ponavljati. Mednarodni položaj obeh držav, Italije in Jugoslavije, in mnogovrstni obojestranski interesi nam ne narekujejo samo smeri prijateljskih odnosov nego tudi prijateljsko sodelovanje v mnogih vprašanjih zunanje politike i. t. d.

Če bi se imel reški incident od naše strani reševati v tem pravcu, ki naglašava v prvi vrsti medsebojne interese, katere ravno Italija gaji s tem, da že nad eno leto ne izpolnjuje rapalskega dogovora, ne naglašava pa naše najodločnejše volje, da se temu slepomišljenju napravi konec — se bojimo, da bo tudi Reko s svojim pristanščem zadela usoda Trsta. Ako je tako Italiji kakor naši vladi resno na tem, da se vsaj zdaj ustvarijo učinkovite garancije v svrhu točne izpolnitve rapalske pogodbe, potem se mora na Reki, dokler se tam

konsolidira neodvisna vlada, ustanoviti italijansko-jugoslovanski kondominij, da se prepreči vsako nadaljnje presenečenje. Italija nima niti po rapalski niti po kakršnikoli drugi mednarodni pogodbi pravice igrati izključnega varuha miru in reda na Reki, temmenj, ker je s svojo nelojalnostjo in perfidnostjo izgubila na to tudi vsak moralni naslov. Jugoslovanska javnost ne vidi druge možnosti, da se Reki da prilika, da se v miru konsolidira, nego to, da prevzamejo varnostno službo tudi naše čete in da se na Reki poleg italijanskega pooblaščenca nastani tudi naš.

Ako pa bi se od naše strani to ne zahtevalo, bi morali to smatrati za dokaz, da sedanja naša vlada reško vprašanje vedoma zanemarija. Italiji ne verjamemo prav nič, naši vladi pa ne mnogo več.

Srbijanski poslanec proti prečanskemu uradništvu.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) V komisiji za redukcijo uradništva je stavil srbijanski poslanec Gjorgjević nastopni predlog: Uradnikov in državnih nameščencev ni treba reducirati z ozirom na kvalifikacijo, temveč je treba reducirati in odstaviti vse one, ki nimajo ljubezni do te države in za katere se ve, da delajo v protidržavnem zmislu. Boljši je nekvalificiran uradnik, kakor pa oni, ki je služil pod prejšnjo Avstrijo in ki nima v našo državo popolnega zaupanja, četudi ima najboljšo kvalifikacijo. Vse take je treba takoj odstaviti, na njihovo mesto pa postaviti nekvalificirane osebe, ki ljubijo to državo, so znane kot državotvorni elementi in delajo za narodno edinstvo. — Predlog posl. Gjorgjevića je naletel na največji odpor ne samo pri vseh prečanskih članih komisije, temveč tudi pri zastopnikih uradniške organizacije. V imenu Jugoslovanskega kluba je posl. Žebot odločno protestiral, da bi se ta klavzula sprejela v pravila za redukcijo uradništva, ker bi se s tem predlogom oživilo zopet denunciranje, kakor je bilo pod Nemčijo in Avstrijo. Prečanski uradniki, zlasti Hrvati in Slovenci, četudi bi bili najboljše kvalificirani, bi trpeli radi

zlorab te klavzule. Predlagatelj ni povedal, katera institucija bi deklarirala uradnike za državoljubne in za sovražne državi. Protestiral je najodločnejše proti temu, da bi se na ta način preganjali samo hrvatski in slovenski uradniki. Govornik je predlagal, da se smejo v prečanskih krajih reducirati kvalificirani uradniki samo tedaj, ako ugotovi redno sodišče, da je uradnik delal proti državi. Posl. Žebot je dalje naglašal, da so v Sloveniji samo kvalificirani uradniki in da bi nastala velika zmešnjava v državni upravi, ako bi se dobro kvalificirani prečanski uradniki odpuščali na korist nekvalificiranih srbijanskih uradnikov. V nadaljnjem govoru je izjavil posl. Žebot, da je predloženi zakonski načrt površen, da ima nedostatke in da ni moderno izdelan. Zakonodajalec je pokazal s to krparijo, da je belgrajska vlada pri svoji centralistični ureditvi nesposobna voditi državo kakor našo in da je popolnoma nesposobna dajati državi dobrih zakonov. Zato je predlagal, naj se preide na dnevni red z izjavo, naj vlada predloži novo ustavo in boljše zakone.

Predlog poslanca Gjorgjevića je pri glasovanju propadel.

Generalna debata o splošni upravi.

ODLOČEN NASTOP POSLANCEV JUGOSLOVANSKEGA KLUBA.

Belgrad, 7. marca. (Izvirno) Danes se je pričela v zakonodajnem odboru generalna debata o splošni upravi. V imenu Jugoslovanskega kluba sta govorila poslanca dr. Hohnjec in prof. Sušnik. Poslanec dr. Hohnjec je naglašal, da zahtevajo principi demokratizma, da se da ljudstvu neposreden vpliv na zakonodajo in upravo. Predloženi zakonski načrt o splošni upravi se ne drži teh principov, pač pa postavlja naš narod pod kontrolo in nadzorstvo upravnih organov, velikih županov ter občinskih in svezkih načelnikov. Zatem je ostro kritikoval vladni zakonski načrt ter izjavil, da bo glasoval proti. — Poslanec Sušnik je navajal principe splošne upra-

ve ter navajal kot primer Anglijo in Francijo, kaka je centralistična ureditev države. Zakonodajalec bi moral vpoštovati različne razmere v naši državi, različno kulturo, različne gospodarske in socialne razmere, ako se že ne ozira na tradicije, na zgodovino, na vero in jezik. Narodu bi se moralo omogočiti sodelovanje pri upravi. Pritegniti bi se moral k politični odgovornosti, s čemer bi se preprečila vsaka korupcija in partizanstvo. Ako bi imel zakonodajalec vse to pred očmi, bi izdelal zakon v smislu decentralizacije in demokratizma, kakor je to v Angliji. Na koncu je zahteval avtonomistično ureditev naše države. Nato je govoril poslanec Žebot.

Konferenca v Belgradu.

Belgrad, 7. marca. (Izvirno) Rumunska delegacija, ki bo zastopala Rumunijo na konferenci strokovnjakov male entente in Poljske v Belgradu, je šele danes odpotovala iz Bukarešte in se je zaradi političnega položaja v domovini zakasnila. Delegaciji načeluje rumunski poslanik na belgrajskem dvoru Emandi, nadalje so v delegaciji bivši finančni minister in bančni ravnatelj Ciriacescu, bivši poslanik Papeanu, kot zastopnik železnice nadzornik Caricosta in za vojaške zadeve polkovnik Dimitrescu.

Belgrad, 7. marca. (Izvirno) Po najnovejših dispolicijah se konferenca strokovnjakov male entente in Poljske otvori v četrtek, dne 9. t. m. dopoldne. Otvoritev se je preložila zato, da se da možnost tujim delegacijam, da pravočasno pridejo v Belgrad, zlasti z ozirom na Rumune, ki so se zakasneli radi volitev v rumunski parlament.

KAJ JE DELAL DR. NINČIČ NA DUNAJU?

Dunaj, 7. marca. (Izv.) Na svojem povratku iz Bratislave se je dr. Ninčič ustavil tudi na Dunaju. Kakor poroča »Uisag«,

je zahteval dr. Ninčič od avstrijskih oblasti izročitev oziroma izgon jugoslovanskih komunistov, radičevcev i. t. d. Na Dunaju se je mudil istočasno tudi šef belgrajske policije gospod... (V tem hipu je bila telefonska zveza ukinjena).

GENERAL ZEČEVIĆ NAJ SE STAVI POD OBOŽBO!

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Jugoslovanski klub je predlagal vsem opozicijskim klubom, naj skupno z njim postavijo pod obožbo bivšega vojnega ministra generala Zečevića, ker je v prvi polovici meseca novembra l. 1921. vpoklical rekrute na vaje h kadrom, radi česar je po dosedanjih podatkih obolelo 6000 in umrlo nad 300 rekrutov vsled nezadostne oskrbe.

MUSLIMANSKI KLUB ZA MORATORIJ.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Bivši muslimanski minister dr. Spaho še ni odšel v Belgrad iz Sarajeva in se tudi ne bo kmalu vrnil. V muslimanskem klubu imata glavno besedo posl. Korkut in Karamehmedović. Z ozirom na to je muslimanski klub sedaj bolj vladen kakor kdaj prej. To je pokazal večeraj, ko je sklenil, da bo glasoval za moratorij, dasi je vedel, da radikalcem ne bodo pristali nanj.

Nova vlada na Reki.

Rim, 7. marca. (Izv.) Na Reki se je konstituirala provizorna vlada, ki obstoji iz sedmih članov. Italijanska vlada pa ne priznava tega provizorija.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Vlada je poslala noto italijanskemu kabinetu v zvezi z dogodki na Reki, v katerem zahteva, da mora suverenost reške države ostati nedotakljiva in da se morajo izvesti vse določbe rapalskega dogovora.

Belgrad, 7. marca. (Izvirno) Vlada je prejela danes prošnjo od reške jugoslovanske stranke, v kateri prosi, naj se ministrski svet zavzame za to, da reški fašisti ne upropastijo mesta.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Vlada je odredila, da se pomnožijo naše obmejne čete na meji pri Reki, da na ta način vpliva pomirjevalno na razburjeno in zbegano prebivalstvo pred morebitnimi napadi fašistov.

Rim, 7. marca. (Izv.) Italijanski listi ugotavljajo napram vestem pariškega časopisa, da Jugoslavija zoper dogodka na Reki ni protestirala, nego da je le v Rimu izrekla bojazen, da bi dogodki mogli vplivati na jadranska mesta. Listi izjavljajo, da obe državi mirno sodelujeta.

Rim, 7. marca. (Izv.) Italijanski listi se zavzemajo pri komentarjih o položaju, nastalem vsled zadnjih prevratnih dogodkov na Reki, za to, da se spoštuje rapalski dogovor in da se izvrše določbe te pogodbe.

Frankfurt ob Meni, 7. marca. (Izv.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Rima, da se je italijanska vlada postavila na stališče, da se mora izvesti rapalska pogodba in da se mora vzpostaviti mir in red na Reki. Do tega naziranja so jo dovedli, kakor se zatrjuje, razlogi prestiža.

Veliki nemiri v Besarabiji.

RUMUNSKA MOBILIZIRA DVA LETNIKA.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) »Politika« javlja iz Bukarešte, da namerava rumunska vlada vpoklicati pod orožje dva letnika, ki ju odpošlje v Besarabijo. Tam so namreč izbruhnili veliki nemiri.

PRED VLADNO KRIZO?

Zagreb, 7. marca. (Izvirno) »Tribuna« in »Narodna Politika« napovedujeta, da pride v kratkem do krize vlade. Odgoditev parlamenta ni po mnenju teh listov nič drugega kot to, da se najde izhod iz tega preveč napetega položaja. V radikalskih krogih se mnogo govori o prelomu z demokrati. Radikalni klub zavzema tudi stališče proti zakonu o odgoditvi plačevanja trgovskih dolgov v inozemstvu, dasi so radikalcem v finančnem odboru glasovali za ta zakonski predlog. Rešitev vprašanja o odgoditvi plačevanja je po predlogu radikalcev poverjena odboru trinajstih poslancev, ki ga tvori po pet radikalskih in demokratskih poslancev, dva muslimana in en poslanec samostojne kmetijske stranke. Ta odbor se je sestel večeraj in je po dolgi debati popustil v svojih zahtevah, ker je finančni minister dr. Kumanudi izjavil, da pristane na to, da se ta zakonski predlog odgodi za nekaj časa.

KUMANUDIJA PRIJEMLEJO ZA BESEDO.

Zagreb, 7. marca. (Izv.) Predsedništvo zveze denarnih zavodov je priobčilo na ministra za finance dr. Kumanudija javno pismo, v katerem ga pozivlje, naj z dejstvi dokaže svojo trditve glede gotovih nerednosti, ki so jih baje zagrešile zagrebške in ljubljanske banke in ki so povzročile padec dinarja.

KUMANUDI UMAKNE SVOJ PREDLOG O MORATORIJU?

Belgrad, 7. marca. (Izv.) V vladnih krogih zatrjujejo, da bo finančni minister dr. Kumanudi pred ponovnim sestankom narodne skupščine gotovo umaknil svoj predlog o odgoditvi trgovskih plačil v inozemstvu. Četudi so demokrati nezadovoljni z dr. Kumanudijem, ga vendar nečesto prisiliti k ostavki, ker se boje, da bi z republikanskim krilom izstopil iz demokratskega kluba in se pridružil v parlamentu republikanski stranki. Demokratom je torej več stranka kakor država, zato odobrujejo politiko finančnega ministra.

REVIZIJA BANK.

Belgrad, 7. marca. (Izvirno) Glavna kontrola je danes dala finančnemu ministru na razpolago osem kvalificiranih strokovnjakov, ki bodo te dni poslani v Zagreb in Ljubljano. Ti strokovnjaki bodo v teh mestih pa tudi drugod pregledovali knjige v bankah in se zlasti uverili o poslovanju z devizami in valutami.

VLADA IN MEMORANDUM HRVATSKEGA BLOKA.

Belgrad, 7. marca. (Izvirno) Ministrski svet se še ni posvetoval o memorandumu Hrvatskega bloka, vendar je pa že danes gotovo, da ne bo ničesar ukrenil in ne bo pozval Hrvatskega bloka k izmenjavi mišljenj, niti mu odgovoril.

PARLAMENTARNA VEČERJA.

Belgrad, 7. marca. (Izvirno) Nocoj ob 8. uri da kralj Aleksander tretjo parlamentarno večerjo.

USMRČENJE ALIJAGIĆA.

Zagreb, 7. marca. (Izvirno) Danes je bilo pri sedmem stolu atentatorju pokojnega ministra Milorada Draškovića, Aliji Alijagiću prečitano potrjenje smrtne obsodbe, katero je izrekel ministrski svet. Proglasi-
teve potrjenja smrtne obsodbe se je vršila danes ob 9. uri dopoldne v dvorani sodnega stola, v katero je imelo pristop le omejeno število občinstva. Že od ranega jutra je bilo poslopje sodnega stola obklo-
ljeno od stražnikov, ki so strogo nadzorovali pristop v poslopje. Pred sodiščem se je zbralo mnogo občinstva, ki ni moglo do-
biti vstopnic. Na galeriji se je nahajal samo mlajši brat Alijagićev, ki je ves čas jo-
kal. Alija Alijagić je proglasenje potrjenja smrtne obsodbe poslušal zelo mirno in zbrano. Na vprašanje predsednikovo, ali
želi imama, je to ponudbo uljudno odklo-
nil. Predsednik mu je nato naznanil, da se izvršitev smrtne kazni ne more odgoditi, in naj se pripravi na smrt. Alijagić ni nato ničesar odgovoril, ampak je samo klonil glavo. Nato se je Alijagić še enkrat ozrl po dvorani in po galeriji, na kateri je plakal njegov brat, nakar je hitro zapustil dvorano. — Doslej še ni nobenega odgovora na prošnjo, ki sta jo Alijagićev brat in omladina poslala brzojavno kralju za pomilostitev. Smrtna obsodba se izvrši jutri ob 6. uri zjutraj. Alijagić bo obešen.

NEMSKA ODŠKODNINA JUGOSLAVIJI
Berlin, 7. marca. (Izv.) Na podlagi do-
ločil mirovne pogodbe je določila repa-
racijska komisija v Berlinu, da dobi kralje-
vina SHS na račun vojne odškodnine za l. 1923. za 54 milijonov zlatih mark daja-
te v blagu. Od celokupne svote v gotovi-
ni, ki jo bo plačala Nemčija za to leto, do-
bi kraljevina SHS 5 procentov.

72. ROJSTNI DAN PREDSEDNIKA MASARYKA.

Praga, 7. marca. (Izv.) 72. rojstni dan predsednika Masaryka so slavili na Češkem povsem intimno, brez vsakega velikega pompa. V imenu diplomatskega zbora je častil predsedniku Masaryku do-
ven diplomatskega zbora nuncij Micara. V imenu ministrskega sveta je Masaryku čestital dr. Beneš, v imenu senata in par-
lamenta pa predsednika obeh zakonodaj-
nih skupščin. V parlamentu so odkrili Ma-
sarykov kip.

ČEŠKO-NEMŠKE SLOGE NII

Praga, 7. marca. (Izv.) Nemško-nacio-
nalni poslanec Kafka je izjavil na nekem strankarskem shodu nemško-nacionalne stranke, da so vse vesti o nekem češko-nemškem sporazumu netočne. Dr. Beneš ima sicer dobre namene, toda nemogočih stvari tudi on ne more izvesti. Nemci bodo svoj neizprosni boj nadaljevali.

GENOVSKA KONFERENCA.

Rim, 7. marca. (Izvirno) Državni pod-
tajnik v notranjem ministru je sporočil, da se mednarodna gospodarska konferen-
ca v Genovi končevala javno odprta dne 10. aprila.

LLOYD GEORGE OSTATE.

London, 7. marca. (Izv.) Kakor se po-
roča iz poučenega parlamentarnega vira, je kabineta kriza rešena, ker ostane mini-
strski predsednik Lloyd George na nujno prošnjo svojih unionističnih tovarišev v vladi.

OBNOVA RUSIJE.

Berlin, 7. marca. (Izv.) Za obnovo Ru-
sije se je, kakor je znano, ustanovil med-
narodni sindikat. To misel je sprožil Ra-
thenau, ko je v Wiesbadnu razpravljal o tem vprašanju z Loucheurjem.

ZA BREZPOGOJNO PRIZNANJE SOVJET-SKE RUSIJE.

Berlin, 7. marca. (Izv.) »Freiheit« pri-
občuje proglas, ki sta ga podpisala osred-
nji odbor socialnodemokratskega delav-
stva Rusije in osrednji odbor socialnode-
mokratske židovske delavske zveze, v ka-
terem pozivljata proletarijat, naj dela pri svojih vladah na to, da opuste svojo dose-
danjo politiko do Rusije. Proglas zahteva, da se izsili od vlad takojšnje in brezpogoj-
no priznanje sovjetske Rusije, da se začne z bojem proti odgoditvi mednarodne gos-
podarske konference v Genovi in da se nastopi za pravične mirovne pogoje za so-
vjetsko Rusijo.

APANAŽA ZA BIVŠEGA CESARJA.

Duna, 7. marca. (Izv.) Z ozirom na vesti, da je svet veleposlanikov že dolo-
čil apanažo za bivšega cesarja Karla, jav-
lja iz poučene strani, da to ne odgovarja dejstvom. Veleposlaniška konferenca je določila, naj se vzdržuje bivši cesar pred-
vsem iz dohodkov nekdanje dvorske imo-
vine in šele v slučaju, da ti dohodki ne zadoščajajo, naj se razdeli pokritje ostalih stroškov na nasledstvene države.

KAREL SE PRESELI NA OTOK WIGHT?

Goeteborg, 7. marca. (Izv.) Kakor po-
roča »Goeteborger Tidende« iz Londona, je dobil bivši cesar Karel od angleške vlade dovoljenje, da se preseli na otok Wight.

Politika češko-slovaške ljudske stranke.

27. p. m. se je v Pragi sešel širši izvrševalni odbor češkoslovaške ljudske stranke k seji, o kateri je bil izdan obširen komu-
niko.

Iz komunikacije posnemamo, da se je po obširnih in temeljnih izjavanjih sena-
torja opata Zavorala in ministra dr. Dolan-
skega razvila več ur trajajoča debata in se je končno soglasno odobrilo dose-
danje delovanje poslancev. Njihov nastop je bil v danem političnem položaju edini mo-
gocen in pravičen.

Kar se tiče poskusov češko-nem-
ške vladne koalicije, je odbor mnenja, da o tem ne more biti govora, dokler Nemci ne doprinesejo dokazov lojal-
nosti napram republiki in dokler niso po-
litične in gospodarske razmere države po-
vsem konsolidirane. Dotlej pa se mora smatrati, da je vsak tak poskus škodljiv vsenarodni koncentraciji, ki je komaj sto-
rila šele prve korake za konsolidacijo no-
tranjih razmer.

Glede občinskih volitev je ljudska stranka mnenja, da se morajo čim-
prej po določenih zakonih izvesti.

O kulturnih vprašanjih pravi komu-
niko dobesedno: »Izvršilni odbor pri-
znava nujnost nove ureditve dosedanjih razmer med cerkvijo in državo ter zahteva, da se ta izvede v smislu brezpogojne osvoboditve našega cerkvenega življenja tako, da bi cerkev mogla urejati svoje notranje zadeve sama in svobodno; da bi njeni verniki mogli svobodno izpolnjevati svoje verske dolžnosti; da bi rimsko-katoliški božji hrami služili edino le rimskokatoliškemu bogoslužju; da bi se uropane cerkve takoj vrnile, kakor to zahteva pravičnost in da bi se za katoliške otroke ustano-
vile katoliške šole, ki bi jih vzdrževala država, vodili pa verni učitelji. Vsaka dru-

ga rešitev je za nas sovražna in bi izzvala najmočnejši odpor katoliškega prebivalstva.

Agrarna reforma v tem smislu, kakor se izvaja sedaj, je popolnoma po-
grešana in nedemokratska. Nikakor ne gre, da bi bilo vodstvo agrarne reforme v ro-
kah ene politične stranke in bi ji služila v agitacijske svrhe. V upravljanju velikih posestev je potrebno, da se odpravi dose-
danji korupcijski sistem.

Glede socialnega vprašanja nala-
ga odbor poslanskemu in senatorskemu klubu predvsem, da dela na to, da se čim-
prej reši vprašanje starostnega in invalid-
nega zavarovanja ter oskrbe za sirote in vdove, tako za delavce, kakor tudi za polje-
delce in obrtnike. Odbor je sklenil zahte-
vati novelizacijo davka na premoženje.

Komunike sta podpisala osrednji pod-
predsednik dr. Fr. Nosek in osrednji tajnik Boh. Stašek.

Orlovski telovadni teden

od 5. do 12. marca.

Danes zvečer ob 8. uri se bo vršil v telovadnici Ljudskega doma telovadni večer ljubljanskih orlovskih krovkov. Spored: Proste vaje 1920 — skok čez konja na ši-
rino — »Dvigajte Orle« — dolga kolebnica — proste vaje 1921 — igra — vaje z lok — rajanje — brnske proste in druge vaje. Cene prostorom: Sedeži po 3 in 2 Din. Sto-
jišča po 1 Din. Vstopnice se dobe v Jugo-
slovanski knjigarni in zvečer pri blagajni.

Politične novice.

+ Nestrpno pričakovanje. Dr. Kuko-
vec je imel v nedeljo 5. t. m. koncentracijsko shod v Ptuj, kjer je izjavil, da nestrpno pričakuje parcelacije Slovenije. Avtonomistično politiko SLS je imenoval katastrofo in se izrekel proti združitvi s SLS vsled diametralnih taktičnih stališč. To se približno tako sliši, kakor da bi ptička v kletki govorila ptičarju: Nočem s tabo v svobodo, ker me ne pustiš. Mnogo zabave je priredil potrpežljivim poslušalcem g. dr. Kramer, ki je krivil birokratizem (centralistični seveda), če bodo bolnišnice zatvorili, in vlival zborovalcem upe, da bodo taki slučaj nemožni, če pride razdelitev na velike županije. S tem je priznal, da centralizem ubija celo bolnišnice. Trditve pa da bo z ustvaritvijo velikih županij tak slučaj nemožni, je pa bosa; nasprotno bo gospodarska odvisnost od centrale močnejša, kakor je danes, ker so finance za velike županije kot jih predvideva zakon, samo fiktivne, še bolj kakor je Kumanudjev državni proračun. Kako se dajo demokratije še farbat!

+ Naši delegati. Belgrajska »Pravda« z dne 6. marca poroča: »Včeraj (5. t. m.) popoldne so se sestali v dvorani ministrstva vnanih zadev — kje je ta »dvorana«? — naši delegati: V. Janković, Stojadinović, Miletić, Radosavljević, Todorović itd. s češkimi delegati g. Kalino, Dvoračekom, poslanskim svetnikom, inženjerjem Fafkom, dr. Lankašem, načelnikom ministrstva za promet in s poljskim delegatom Okečkim. Cilj sestanka je bila ugotovitev delovnega programa. Prvo sejo bo svečano otvoril dr. Ninč jutri ob 10. uri v oficirskem domu.« — Iz imen, ki jih objavlja »Pravda« kot »naše« zastopnike, je razvidno, da v delegaciji ni niti enega Hrvata in niti enega Slovenca, kar je vsekako znak ravnopravnosti plemen in edinstvenosti naroda.

+ Naš finančni minister je v dneh od 26. do 28. septembra 1921 podal ekspozé o naši finančni situaciji. Iz njegovega poročila je razvidno, da je Slovenija do sedaj plačevala povprečno 16 odstotkov celokupnih državnih dohodkov v direktnih davkih, dočim bi pravilno odpadlo nanjo samo 5,6 odstot. rednih direktnih davkov. Bogate pokrajine pa so plačevale po 20 odstot., dočim pripade nanje pravilno 30 do 36 odstotkov. Tu se vidi, kako brezobzirno da

se pri nas navija davčni vijak! V ilustraciji navedenega še to-le: V Bački v Banatu kmetje v gostilni ne naročajo: »Daj mi liter vina!« ampak: »Donesi mi jednu porezul«, ker jim je zemljiški davek tako nizko odmerjen, kolikor stane liter vina!

+ Rumuni čakajo! Belgrajski listi poročajo o poteku zadnje seje ministrskega sveta med drugim, da »se še ne ve, kdaj da pridejo rumunski delegati. Okolnost, da so izostali, je dosti nenadna, ker rumunske volitve ne morejo biti vzrok zostanka«. — V drugih poročilih beremo tudi, da je kraljeva poroka odložena. Kaj to pomeni?

+ Na kakšen način se minister Pribičević brani. Stojan Protić, gotovo po svojih zmoglostih in osebnem poštenju najuglednejši politik v Srbiji, je ministru Pribičeviću v »Radikalu« 7. februarja t. l. očital, da je bil v intimni zvezi s sokrivcem na umoru ministra Draškovića, Hercigonjo, ter ga pozval, naj se opraviči pred sodiščem. Minister Pribičević tega ni storil, da si se tudi drugi politiki, med njimi bivši minister dr. Korošec, izjavili, da ni zanj druge poti, če se hoče opravičiti, razun rednega sodišča. Mesto tega je Pribičević najprej poslal mesto sebe v ogenj svojega nekdanjega prvega tajnika Nešića, potem pa ko je videl, da to ni nič izdalo, sam držal govor v klubu lastne stranke, od katere je zahteval zaupnico in jo dobil, ne da bi se bil pri tem kdo drugi oglašil razun njega in njegovega intimusa Wildera. Se razume, da taka zaupnica javnosti ni zadoščala. In ker je Protić doprinal dan na dan nova fakta, ki ministra Pribičevića čedalje bolj kompromitirajo, se je le ta po enem celem mesecu spomnil na to, da bi mogel dobiti zase belgrajsko demokratsko akademsko omladino, koje navdušene resolucije bi mu mogle služiti za opravičilo mesto sodnega pravoreka. Demokratska vseučilišna omladina je ministru za prosveto res storila to uslugo in 6. t. m. sklenila bojevitvo resolucijo, v kateri se pa o Hercigonji nič ne govori, pač pa se žuga s terorjem »vsem bivšim slugam Avstrije«, med njimi Protiću, da se izreka spoštovanje ne samo Svetozarju Pribičeviću, ampak vsem njegovim bratom in se napoveduje »neizbežna in neusmiljena kazena« vsem političnim nasprotnikom porodice Pribičević. Samo pri nas je mogoče, da minister za prosveto, obtožen težkega delikta, zlorablja vseučilišno mladino, da se opere. Po pravici pravi k temu Protić v »Radikalu«: »To ni pot in način, po katerem so javni delavci in politične osebnosti dolžni, da čuvajo in povzdigujejo svojo omanjano politično avtoriteto in osebni karakter. Za to je edina prava pot direktni zagovor in razprava pred forumom javnosti in pred sodiščem!« — Toda neki list, ki je notorično že ves čas v službi Pribičevića, »Beogradski Dnevnik«, je iznašel še drugo metodo, da brani ministra za prosveto in sicer je g. Cicvarić, direktor tega lista, objavil 4. t. m. članek, v katerem imenuje ženo g. Protića, javno žensko, »čije je svako dete imalo po četrdeset otac«. — Ta razbojniški način političnega boja pa je imel za posledico, da so se zbrali člani belgrajskega časnikarskega združenja, 50 po številu, in so brez razlike na svojo strankarsko pripadnost ostro obsodili ta brezumoralni način pisanja; dokaz, da naša žurnalistična javnost visoko stoji nad g. Cicvarićem. Protić sam odgovarja na Cicvarićevo infamijo s tem, da njega kot očividno »psihopatološkega človeka« ne dela odgovornega za omenjeni napad, pač pa »onega ministra nižvredneža in zločinski tip, kateri je krščen na ime Svetozar Pribičević«. — Kljub temu bo človek, ki mu bivši ministrski predsednik javno daje take naslove, še dalje ostal minister.

+ Program male antante na genovski konferenci. Kakor poroča praška »Tribuna«, je program skupnega nastopa male antante na genovski konferenci izdelal predsednik Masaryk. Izdelal je tudi načrt, ki ga je dr. Beneš ob priliki svojega potovanja predložil francoski in angleški vladi.

+ Parlamentarni odbor petorice na

Koncert Pavle Lovšetove

je v ponedeljek zvečer napolnil filharmonično dvorano, ki je za take prireditve posebno pripravna: akustična je, da se niti najmanjši drobci ne izgubi in prostora je ravno prav. Spored se je začel s preprostim Nedvedom, ki pa ima izrazit čut za formo, in končal z Adamičem, ki v novejšem času zahaja v smer, ki jo je pri-
praviljal že Berlioz, nekaj gibkih stopinj napravil po njej Liszt, pa so ji v novejšem času bili za botre Puccini in drugi eksotiki (R. Strauß, Weingartner, severni skladatelji i. dr.). Vilharjeva »Nezakonska matič« v sredi naraste do dramatičnega viška. Vilhar ljubi gladko melodično linijo, v spremljanju prozornost (Vilhar obhaja letos 70letnico); Foersterjeva arija iz »Gorenjskega slavčaka« je učinkovita, živa stvarca, hčerica je bel cant; ko bi bilo besedilo scenično učinkovito, bi bila opera po glasbi — kakor se zdi — življenja zmožna. Lajovčeva »Begunka« je dih naše grude, kot je Kogoj označil Lajovčevo umetnost; vsa je prežeta s svetogorskim

zvonjenjem, čudno trpka mehkoča je po njej razlita, jako dobro se ji poda krepka melodična primitivnost. Kogojeva »Gazel« je odeta v spremljanju v bujno pestro barvenost in toploto. Zdi se pa, da bi jo moral človek slišati dvakrat zapored — kot smo n. pr. skrijanjeve žive »Pomladne noči«, ki so se pa prav vsled ponavljanja tako uveljavile. Ravnik ljubi goste barve, venomer se preliva. Za posebno topel, sočen ton bi morda dal, kakor pravi nekje dr. Cankar, leto življenja. Parmonova muza se rada spogleduje z raznimi glasbenimi domisleki, posebno so ji južni všeč, in nabira jih na niz, ušesu prijetno. Prochazkova »Zvezde« so kot nežna pesem, ki kot dih lahno plava v sladki noči. Devova »Pastirica« je naivno poskočno občutena, pa se proti sredi razvije in po-
kaže resnobo. Krekova smo označili včeraj; njegova pesem se neovirano brez prestanka razvija od znotraj na ven; težko, da bi bili ta večer slišali kako bolj zrelo. Pavčič ima živahen čut za lep napet, tudi dramatičnega ne pogreša; s kakšno naivno silno kretnjo začne »Mehurček! Tudi brez

resnične toplote ni; le včasih mu hoče raz-
voj malo zastajati.

Splošni vtis je pa tak-le: Marsikaj le-
pega, dobrega smo slišali, sanjavega tudi, celo globokega. Vendar popolnoma dozorelih, povretilih enot ni bilo preveč. Je bilo mnogo skladb samih v sebi neenakih, deloma so prav lepe, pa jim le rada lepota vsaj za nekaj taktov zaide; včasih se tudi tako zdi, da vsled skrbni za lepo, izrazito spremljanje, napet trpi.

Gospa Lovšetova je izvrstno pela. Glas ima v falzetu naravnost blesteč, hkrati pa na moč sladkega. Vendar lepota njene-
ga petja še ni dosegla najvišjega vrhunca, še se more stopnjevati. Pred vsem je moči še okrepiti nižjo lego, prsne tone; za koncerte s klavirjem je sicer te moči do-
volj, v orkestru, na odru pa glas včasih tone. Drugo, kar nam je pri njenem petju jako všeč, je to, da besede tako jasno izgo-
varja. Zdi se pa, da iz prevelike skrbni za jasnost soglasnikov samoglasnikom nekaj utrga, tako da nastanejo med posameznimi zlogi mali, večini poslušavcev pač komaj ali sploh ne zaznavni presledki, kjer se do-

nenje pretrga, pretrga ali vsaj vztrepetala melodična črta. Morda poročate: malenkostil — Res! pa imamo njeno umetnost tako radi, da še teh praškov ne vidimo radi na blišcu njenega glasu. In še nekaj: nekaj kratov smo slišali palatinali h, kakor ga Nemci izgovarjajo v besedi »ich«. Slovenci imamo samo guturalni prepisnik h, prepore se mu dela z zadnjim delom jezika proti mehkeemu nebu; palatinalnega h — prepore se mu dela s prednjim delom jezika proti trdemu nebu — nimamo in ga ne smemo uvajati. Čuti se kot zavraten sunek z bodalcem. Če ta izgovarjava izhaja iz Matice, kar bi razumeli, naj se takoj ustavi.

G. Ravnika smo že zadnjič enkrat pozabili prav iskreno pohvaliti za čudno skrbno spremljevanje. To je užitek zase, poslušati, kako s tenkim čutom sledi za vsakim posameznim lepim drobecem, ki je skrit v množici predpisanih not. K velike-
mu uspehu je on doprinesel doberšen del.

Češkem. Parlamentarnemu odboru petorice ali takojimenu odboru petorice, o kateri se tudi v naših izvirnih poročilih mnogokrat govori, se je v javnosti pripisovala odločilna vloga. Sedaj objavljajo češki listi pismen dogovor med vlado in »petko«, ki do- loča, da o vseh važnejših zadevah notranje in zunanje politične značaja, odloča sama vlada. »Petka« sama je edino posredo- valni organ med vladno večino in vlado.

+ Kriza češke narodno-socialistične stranke. Radi nesoglasja med komunistič- no in med nacionalno orientiranim krilom v stranki, radi osebnih sporov in radi ne- discipliniranosti nekaterih članov je sena- tor Křofač odložil vse funkcije v češki na- rodno-socialistični stranki, katere ustano- vitelj in dolgoletni predsednik je bil.

Orlovski telovadni teden.

II. telovadni večer Orlov v torek 7. t. m. je bil doista dobro obiskan. Dijaški Orel — Ljubljana je ugodoma izvedel pohod s petjem, potem vadil krasne proste vaje z ročkami, pokazal skok v Ja- lavo, razne vrste plezanja na vodoravni in po- ševni lestvi, pa skoke čez konja (bočno in vzdolž).

Sledila sta dva rokoborbeni spopada dvo- jice, enako silnih in spretnih Orlov-dijakov, ki sta ostala neodločena, a sta nudila več lepih mo- mentov in vzbujala iznenadenje vsled rutine bor- cev v najrazličnejših prijemih in izmikih. Dve skupini (23 telovadcev) sta razodevali teoretični in praktični talent vaditelja, pa tudi mnogih telo- vadcev. Korak dijaške čete in drže so dosti pre- kašale večerajšnji nastop, ki je bil premo- pripravljen. Proste vaje za tabor v Brnu so pokazale, da je gibčno maso obdelavala spretna roka. Čast voditeljem dijaškega Orla; s skromnimi sredstvi dosega lepe uspehe.

Vaje nižje vrste na bradlji niso zadovoljile vsled okornosti; zato pa je višja vrsta z najtežjimi gibi, premeti in odskoki, v teznem in kolebnem oziru, po drznosti, moči in spretnosti vzbujala za- čudenje. Škoda le, da še vedno ne vidimo nobene vrste, ki bi z vsemi telovadci vadila isto vajo in še vedno ta ali oni nastopa z vajo, ki je ne more dobro izvesti, s sestavo neločljivo natrpanih gibov, ali z utrudljivo dolgim vrtenjem iste vrste.

Skupinske vaje dvih petorice so izvedli po- voljno. S kratkim rokoborskim spopadom neenakih borcev je končal I. in pol ure trajajoči nastop z ve- likim moralnim uspehom, ki bo najbrž nagraden danes z dobrim obiskom. Če bo vsak nastop toliko boljši od prejšnjega, bo akademija v nedeljo (v Unionu) zvečer pravi trijumf.

Danes zvečer nastopijo Orlice s svojimi va- jami. L. H.

Dnevne novice.

— Diplome in častna darila za Orle- tekmovalce v Strasbourg je 4. t. m. pri- nesel vadiatelj francoske katoliške telovad- ske zveze v Brno, kamor je prišel na do- govore glede mednarodne tekme na ta- boru v avgustu t. l. Ker je že 6. t. m. Jugo- slovanska orlovska zveza telegrafično na- ročila, da naj takoj ekspresno pošljejo ta darila v Ljubljano, smemo pričakovati, da bodo pravočasno semkaj dospela in jih bo mogoče že na veliki nedeljski orlovski akademiji v Unionu izročiti zmagovalnim tekmovalcem in vrsti Orlov, ki naj se go- tovo sestane ta dan v Ljubljani.

— Prosvedna in kulturna društva v Ljubljani in okolici se naprošajo, da zaradi Orliške akademije v Ljudskem domu v so- boto 11. marca zvečer in radi Orlovske aka- demije v Unionu v nedeljo 12. marca zve- čer ta dva večera opustijo svoje prireditve in se po možnosti množično udeležijo imenovanih akademij.

— Do 20. t. m. izide tretja številka »Mladosti« z obširnimi poročili priprav- ljalnega odbora J. O. Z. za orlovski tabor v Brnu.

— Jugoslovanski konzulat v Celovcu je ustanovljen. Za konzula je imenovan Vo- jislav Rašić, dosedanji sekretar v mini- strstvu zunanjih del.

— V Podhodu je preminul 25. febru- arja občešćanski posestnik Lorenc Dež- man po domače Kateš v starosti 70 let. Blagi pokojnik je bil 30 let jako delaven odbornik gorjanske občine in vpliven član vseh domačih društev. Vzornemu možu bodo ohranili vsi, ki so ga poznali, blag spomin. N. v. m. p.

— Organizisti-glasbeniki Prvo glavno zbor- ovanje »Društva organistov in glasbenikov za Slovenijo« se vrši v torek po sv. Jožefu, dne 21. marca 1922. ob pol 9. uri zjutraj v Na- rodnem domu v Celju. K temu glavnemu zbor- ovanju je dovoljena polovična vožnja na juž- ni in državnih železnica v Sloveniji v Celje in nazaj. Vsak udeležnik zborovanja se mora pri žel. blagajnah in v vlaku izkazati z dru- štvno člansko legitimacijo, katero imajo že vsi redni člani društva. Na državnih želez- nica kupi vsak udeležnik pri vstopni postaji cel vozni listek v Celje, kateri mu bode ve- ljavna tudi za povratno vožnjo. Vozi listek se mora na celjski postaji obdržati (ne od- dati) z pomočjo članske legitimacije. Na juž- ni železnici pa se z izkazom članske legiti- macije na obe strani kupi pol. vozna karta. Kdor še članske legitimacije nima, naj isto nemudoma naroči pri društvu in prijavi k istemu svoj pristop. Društvo ima svoj sedež v Petrovčah pri Celju.

— V Avstriji je 265.000 državnih usluž- bencev.

— Podraženje tobaka. Cigarete 100 komadov: makedonske extra 50 Din, makedonske specialitete Din 32,50, makedonske I. vrsta Din 27,50, makedonske II. vrsta Din 22,50, srbske specialitete Din 18.—, I. vrsta Din 13,50, srbske II. vrsta Din 10.—, flor. 35.—, estonske Din 32,50, balkan Din 25.—, oriant Din 25 meoris Din 25, libuški Din 20, dame Din 15, Una Din 14, B. sna Din 12, šport Din 12, hum Din 10, Sava Din 10, vrbas Din 8, ogrske Din 8. — S modke 100 komadov: realitas 300 Din, trabuke 225 Din, britanike 225 Din, operas 150 Din, kuba 125 Din, vir- žinke 125 Din, portorike 90 Din, brazilike 90 Din, veržinose 75 Din, mešane inozemske 75 Din, domače 60 Din. — T o b a k 1 kg: makedonska specialiteta 300 Din, prvovrstni makedonski 250 Din, drugovrstni 200, srbska specialiteta 150 Din, prvovrstni srbski 100 Din, drugovrstni srbski 75, kmetski 60 Din, naj- bolji hercegovinski 250, flor 250, najfiniši turški 350, najfiniši trebinski 200 Din, naj- finiši hercegovinski 160, fini turški 140 Din, fini tercegovski 120, srednji hercegovinski 100, navadni hercegovinski 75, savski 75, najfiniši črski 60, domači 50 Din. — Cene stopijo z današnjim dnevom v veljavo.

— Javen železničarski shod. Pokrajinski od- bor koaliranih železničarskih organizacij za Slo- venijo sklicuje javen železničarski shod v čet- tek, dne 9. t. m. ob 19. uri 30 minut v veliki dvo- rani Mestnega doma v Ljubljani s sledečim dnev- nim redom: 1. Poročilo delegatov vrhovnega vod- stva koalicije o konferenci v Belgradu. 2. Slučaj- nosti. Železničarji in prijatelji železničarjev, ude- ležite se shoda polnoštevilno! — Koalicijski odbor.

— Iz Gorik. Potrti globoke žalosti zaradi skrivnostnega in zagonetnega slučaja — da je naš sin Anton Perko, aspirant pri železnici v Mari- boru, izginil dne 26. februarja, prosimo vse one gospode, ki so bili z njim, ali so ga oni usodepolni večer višeli in govorili z njim, naj pomagajo, da se razjasni ta skrivnostna zadeva, da izvem o njem, kje je in kaj je z njim. — Simon Perko, oče.

— Obratno ravnanje južne železnice na- znanja, da bo od četrtka, 9. t. m., vozil osebni vlak št. 31 z Dunaja, južni kolodvor ob 8. uri 5 minut in od petka, 10. t. m., prihajal osebni vlak št. 36 na Dunaj, južni kolodvor, ob 19. uri 40 minut, vsak dan do oziroma iz Maribora, glavni kolodvor. Promet tostran Maribora od in iz Trsa bosta slej- kopre oskrbovala osebni vlak št. 33, ki bo odha- jal z Dunaja ob 13. uri in št. 34, ki bo prihajal na Dunaj ob 19. uri 45 min. Hkrati se zboljša promet prehodnih vlakov na progi Maribor—Spilje—Rad- gona z uvedbo vlakov 74 b, 1825 b in 1822 b/71/5 namesto vlakov 74/1827 in 1824/74.

— Povodem smrti pok. Fran Majdiča so da- rovali gg. živinozdravniki v Ljubljani mesto venca na krsto din. 110.— Podpornemu društvu slepih v Ljubljani, Wolfova ulica 12, za kar se odbor naj- iskreneje zahvaljuje.

— Uzaljeni časniki. Društvo časnikarjev v Pragi je poslalo vodstvu gledališča protest proti predstavljanju Dvořakove igre »Matěj Poutívý«, v kateri se časnikarji shajajo kot tip podkupljivih elementov.

— Občina brez gostilne. Kakor poroča »Čech«, ni v občini Salgov v Nitri na Slovaškem niti enega lokala, v katerem bi se točile opojne pijače. Ko so vložili nekateri prošnje za licence je občina po- slala s svoje strani predstavko, ki so jo podpisali skoraj vsi občani, da se naj ne podeli licence. Zato pa vlada v tej občini velik red in je ljudstvo zelo verno.

— Velika poveljenj v Galiciji. V Galiciji so vse reke zelo narasle in prestopile bregove. Mno- go vasi je preplavljenih. Reka Dnjester je odnesla pet mostov. Mesto Jaroslav je ozdrano od osta- lega sveta, ker je reka San odnesla most. Škoda je zelo velika.

— Poslednji češki legionarji v Rusiji. 16. t. m. pride v Trst poslednji transport čeških legi- onarjev iz Sibirije. Pride jih kakih 600.

— Nova stranka na Češkem. 16. t. m. izide v Pragi nov list »Československe Noviny« kot glasilo novo projektirane stranke javnih nameščencev, ki bo simpatizirala s komunisti.

— V Zadru je bila radi bogoskrunstva, o ka- terem smo včasno poročali, tamonajša samostan- ska cerkev na novo blagoslovljena z velikimi sve- čanostmi.

— List »Ruskaja Sila« prepovedan. »Neues Wiener Tagblatt« pa dovoljen. Med listi, ki so v naši državi prepovedani, spada tudi »Ruskaja Sila«, ki izhaja v Berlinu. — Dohajanje in raz- pečanje dunajskega lista »Neues Wiener Tag- blatt« je pa v naši državi zopet dovoljeno.

— Iz »Uradnega lista«. V »Uradnem listu« z dne 4. marca je izšel zakon o davku na poslov- ni promet in Pravilnik za izvrševanje o davku na poslovni promet z dne 31. jan. 1922. — Naredba o prodajanju valut.

Štalerske novice.

Š Protituberkularna liga v Mariboru 1836 oskrbovalne sestre za novo ustanovljeno oskrbovališče v Mariboru. Glavni pogoji: znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisa- vi, primerna izvežbanost v bolezenski oskrbi in spretnost obhajanja s preprostim ljudstvom.

Š Pravoslavni Sbrljanci in mariborski prote- stantovski Nemci. Ze ob 60letnici Slovaške Citla- nice v Mariboru se je očitalo pravoslavnim Srbo- m ali kot so jih nazivali Sbrljancem, da se odtegujejo slovenskim družbam. Slovenci v Mariboru niso ta- ko bogati, da bi si privoščili luksuz družabnih ve- čerov doma v rodbini ter nanje vabili Srbe. Za- njia prirediteljskih krogov v Götzingu dvorani (ob priliki kraljeve zaroke) je Slovincem jasno do- volj pokazala, da Srbi ne reflektirajo na Slovence, oziroma, da so jim protestantovski Nemci ljubši, kot rimski katoliški Slovenci. To se šele zdaj po- lagoma razgrinja, ko se doznav, kako malo Slo- vencev je bilo vabljanih na to prireditev, dočim so bili Nemci takorekoč en bloc vabljani. Najbolj žalostno pa je, da so Srbi ignorirali celo pevsko dru- šтво »Dravac«, ki je tolikrat nastopilo javno pri vo- jaških ali državnih prireditvah, a povabili pa so soc. demokrati »Frohsinn«, na kuverti je stala baje celo opazka »nemški oddelek«. Da, Nemci imajo prav: »Die Liebe geht druch den Magen«.

Š Obsojen poljski žid. Pri mariborskem vzliknem sodišču je bila potrjena obsodba poljskega žida Henrika Grossingera radi laž- nihv navedb o rojstvu in domovinski pravici. Trdil je namreč da je pristojen v Sarajevo. Ob- sojen je bil tudi radi sovodstva. Sodišče mu je k prvotni kazni pridodilo še 8 dni zapora ter odredilo, da se izžene iz naše države. Izgon je že odredila sodnja, pa se ni izvršil, ker je zagovornik dr. Skopin napravil za svoja kli- jenta prošnjo za sprejem v naše državljanstvo.

Gospodarstvo.

BORZE.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Promet na današnji borzi je bil neznan. Prodajale so samo Jadran- ska in Narodna banka. Na splošno je manjkalo po- nudo. Marke so se ponujale le v majhnih množi- nah. Od deviz je notiral Pariz 580, Milan 335, Pra- ga 125,50, Berlin 32, Dunaj 1,15.

Zagreb, 7. marca. (Izv.) Tendence današnje borze je zelo slaba. O prometu se skoro ne more govoriti.

Curih, 7. marca. Berlin 2, New York 518, London 22,58, Pariz 46,50, Milan 26,55, Praga 8,40, Budimpešta 0,70, Zagreb 1,60, Varšava 0,18, Dunaj 0,08, avstrijske krone 0,075.

Berlin, 7. marca. Dunaj 4,03, Budimpešta 35,90, Milan 1348,65, Praga 423,55, Pariz 2352,60, London 1143,85, New York 200,78, Curih 5062,40.

Praga, 7. marca. Dunaj 0,81, Berlin 23,75, Rim 321,50, Budimpešta 8,175, Pariz 556, London 268,50, New York 61,15, Curih 1198, avstrijske krone 0,81, italijanske lire 318,50.

Dunaj, 7. marca. Devize: Zagreb 2233—2237, Belgrad 8910—8930, Berlin 2622—2628, Budimpe- šta 928,50—931,50, London 29,835—29,885, Milan 35,290—35,310, New York 67,85—67,89, Pariz 61,630—61,670, Praga 11,097—11,103, Solija 4545—4558, Curih 132,225—132,275. Valute: Dolar 6748 —6752, bolgarski levi 4345—4355, angleški funti 29,790—29,810, francoski franki 61,480—61,520, italijanske lire 34,890—34,910, dinarji 8910—8930, rumunski lei 4995—5005, švicarski franki 130,975 —131,025, češkoslovaške krone 11,072—11,078, ma- žarske krone 933,50—936,50.

g Prva redna letna skupščina Sadjarskega društva za Slovenijo je bila v nedeljo dne 5. t. m. na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Ude- ležba je bila z ozirom na veliko oddaljenost narav- nost sijajna. Čez 120 samih navdušenih in zaved- nih sadjarjev in prijateljev sadjarstva iz cele Slo- venije je prihitelo na skupščino, ki je trajala od 10. do 14. ure. Udeležil se je tudi načelnik oddelka za kmetijstvo g. L. S a n c i n. Običajnim pozdravom, tajniškemu in blagajniškemu poročilu je sledilo več zanimivih referatov. Višji kletar, nadzornik G o m b a č je poročal o zadevi udeležbe na letoš- njem vzorčnem semnju, g. P e v e c, veletrgovec iz Mozirja o sadnih razstavah in g. M. L e v s t i k o propagandnem delu za širjenje društva med slo- venskimi sadjarji. Z velikim zanimanjem so udele- ženci sledili izvajanjem vseh govornikov in o raz- nih važnih točkah so se vnelo živahne debate. Do- segli so se razni sklepi v svrhu širjenja in napre- dovanja racionalnega sadjarstva. Obširno poročilo bo objavljeno v društvenem glasilu »Slov. Sadjar- ju«. Po sklepu skupščine je priredil večji del ude- ležencev zlet v Ruše in Falo. Drugi del, ki je te- velikanske in velezanimive naprave že videl, je ostal v Mariboru, kjer si je ogledal pod vodstvom vinar in sadjarske šole, šolske nasade, drevesnico in vrtnarstvo g. Džamonje v Mariboru. Vsem ude- ležencem bo ostal ta dan v najlepšem spominu.

g Tudi izenaženje zakonov. Delegacija mini- strstva financ v Ljubljani je objavila dne 14. febru- arja 1922 glede kolkovanja in registracij garancij- skih pisem sledeče: »Vsa garancijska pisma se morajo registrirati brezizjemno edino le pri gene- ralnem inšpektoratu ministrstva financ v Belgradu. Za registriranje ni plačati nobene pristojbine, pismo samo pa je, ako se izstavi v Sloveniji, zave- zano pristojbini po lestvici II od vrednosti v smis- lu tarifne postavke 31 avstrijskega pristojbinskega zakona.« Istočasno pa javlja zagrebška trgovska in obrtna zbornica: »Garancijska pisma so po tarifi- nem členu 12/79 uradne zbirke pristojbin dolžni z leta 1883 in po čl. 25 priv. zakona o takсах z dne 27. junija 1921 oproščena kolektivno, če so izdana na področju Hrvaške in Slavonije.« — Tudi iz- onančenje zakonov seveda pri pristojbinah.

g Cene vinu. V Hercegovinski stane slabše vrste vino 22—25 K l. bošice vrste 26—28 K l. — V Dalmaciji stane vino 1300—1400 K pri- hl no procentu, v Vrhu 9 odstotno vino 13 K, 10 odstotno 14—16 K. Kuničja slaba.

g Cene na Dunaju. Na Dunaju stane v ka- varnah melanja 140 n. a. kron, velika moka 170 n. a. kron mala moka 120 n. a. kron, a črna navadna kava 75 n. a. kron.

g Carinski aggio v Nemčiji. Nemčija je zvi- šala s prvim marcem carinski aggio od 3900 na 4400 osto kov.

g Českoslovaška trgovina in Bolgarija. Če- škoslovaška ima v ulici Cara Simeona v Soliji stalno izložbo praškega vzorčnega sejma.

g Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji. Po izkazu Narodne banke z dne 22. februarja ima- mo za 4.418.507.667 Din bankovcev v prometu. Od zadnjega izkaza se je stanje papirnatega denarja zmanjšalo za 11.229.005 Din.

g Nemška trgovska bilanca aktivna. V janu- arju je nemška trgovska bilanca za 17 milijard mark aktivna.

g Koliko dolguje Rusija Angleški? V angle- ški spodnji zbornici je izjavil zastopnik vlade, da dolguje Rusija Angleški 561.402 funta šterlingov.

g Anketa o uvozu strojenih koč v Češko- slovaško. Te dni se je vršila v češkem trgov- skem ministrtvu anketa o uvozu strojenih koč. Ankete so se udeležili vsi interesente usnjarske stroke. Na anketi se je dosegel sro- razum v tem smislu, da se za prehodno dobo ustavi uvoz finejšega usnja, a od ostalih stro- jeni koč je dovoljeno uvažati samo ono mno- žino, ki je namenjena za izvoz, da ne bodo podjetja trnele nobene omejitve v produkciji.

g Konkurz nemške banke. Nemška banka »Der Allöemeine Bankverein« v Düsseldorfu je vsled ponesrečenih deviznih spekulacij usta- vila svoje izplačila. Zguba znaša 203 milijone mark.

g Bvša cesarska posestev v češko-slova- ški republiki merilo 67464,37 ha. Čisti kata- stralni vžitek l. 1919 je znašal vseda vku- p 1.599.928 kron. Od tega pada na Češko 41.437 ha s čistim dobičkom 1.000.027 kron, na Ma- ravo in Slovaško 26.026 ha s čistim dobič- kom 509.900 kron. K omenjenim cesarskim po- sestvom spada 114 pristev od katerih jih je bi- lo 92 v državni režiji, 22 pa je bilo oddanih v najem.

g Keramična delniška družba v Behini na Labi. Ta industrijska družba je ustanovljena z glavnico 1.000.000 šs K. ki je razdeljena na 2000 delnic po 500 šs. K. ki jih prevzemajo poleg delničarjev keramične družbe v malih znerkih mestni interesente. — Homutovski zavodi Mannesmannröhrenwerke. Gesell- schaft m. b. H., ki imajo poleg homutovske valjarnice tudi manjšo podjetje v Svinovu na šškem in premoškovni v severni Češki, se iz- izmenjuje v delniško družbo z glavnico 30 mi- lionov šs. K. Ea del delnic po 1000 šs. K. nom.

prevzame Praška železarska družba, ki ie tu- di med delničarji pri Mannesmannski.

g Kontrola semen pri prodajalcih v pomlad- ni sezoni 1922. Poljedelsko ministrtvo je izdalo nove predpise glede postopka pri kontroliranju semen pri prodajalcih v notranjem prometu s po- mladansko sezono 1922. Interesentom so nove do- ločbe na razpolago v gremijalnih pisarnah v Ljubljani, Mariboru, Celju in Kranju ter v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

g Brezposelnost v Trstu. V Trstu je bilo v stavbni stroki 7000 brezposelnih delavcev, 6000 pristanjskih delavcev je delalo samo en dan, ravnotako tudi delavci v kemični indu- striji. Celokupnega brezposelnega delavstva v Trstu je 20.000 oseb.

g Pariteta zlata v Italiji. Italija je postavila carinsko pariteto zlata med 1. in 15. marcem na 292%.

g Stanje papirnatega denarja na Ogrskem. Po zadnjem izkazu ogrske banke je bilo v pro- metu za 26.759.321.037 (+ 606.942.808) o. kron papirnatega denarja.

g Dunaj-ka električna železnica. Z dnem 16. marca mislijo zvišati tarifo na dunajski cestni že- leznici na 80 nem. avstr. kron za vožnjo.

g Cene cementu v Nemčiji zvišane. V Nemčiji so zvišane cene cementu za 2700 M pri 10 tonah.

g Jugoslovanska uvozna in izvozna carinska tarifa izide v kratkem v nemškem prevodu. Prevod objavljajo priznani carinski strokovnjaki in urad- niki. Prometni carinski in tarifni strokovni list »Merker«, ki izide v založbi Minerva d. d., objavl- jati hoče vsakodnevno izpremembe. Prospekti in naročilnice na zahtevo Minerva štamparsko d. d., Subotica, pošt. predal 45. 771

Ljubljanske novice.

Ij Odbor SKSZ ima sejo v sredo, 8. t. m. ob 20. uri v Jugoslovanski tiskarni. — Predsednik.

Ij »Predavanje prof. tehnične visoke šole v Zagrebu g. Vlad. Filkulke. V soboto, dne 11. mar- ca t. l. ob 5. uri popoldne priredi društvo geo- metrov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v zbornici univerze (deželni dvorec) o priliki glavne skupščine »Osrednjega društva geodetov« predava- nje o »Agrarnih operacijah« v »Slovenskem in Sla- voniji«. K predavanju so vabili vsi, kateri se za stvar zanimajo.

Ij Promocija na ljubljanskem vseučilišču. V soboto, dne 11. marca 1922 ob 12. uri bosta pro- movirana v deželnozborni dvorani na univerzi za doktorja prava gg. Boris Mihalč iz Ljutomeria in Josip Orožič iz Gomiljskega.

Ij Umrl je večeraj ob 4. uri popoldne v bla- znici na Studencu g. Miroslav Malovrh, bivši glavni urednik »Slov. Narodac«.

Ij Dinarski dan. Dne 11. in 12. marca priredi »Zveza ruskih akademikov Ljubljanske univerze« dinarsko zbirko v korist slovenskim tovarišem aka- demikom, ki se vsled valutnih razmer nahajajo sedaj v Češkoslovaški v tako slabem položaju. Di- narski dan se vrši pod pokroviteljstvom »komiteja za oskrbo ruskih dijakov v Ljubljani«. Pobiralo se bo po bišah in ulicah. Prosimo, da se vsakdo od- zove naši prošnji, saj je v pomoč najdražjemu, kar imate — vaši mladini. Mi pa stopamo na plan, da pomoremo po svojih skromnih močeh tej vaši mla- dini, da se vsaj malo oddolžimo za ljubeznivost in gostoljubnost, ki jo uživamo pri bratih Slovincih in v priznanje »komiteju za oskrbo ruskih dijakov v Ljubljani«, ki si je stavil kot nalogo, skrbeti po možnosti za ruske dijake begunce. Prosimo toraj blagohotne naklonjenosti, da bo pomoč tovarišem v Pragi in Brnu tem izdatnejša! — Zveza ruskih akademikov ljubljanske univerze.

Ij Tečaj ruskega jezika priredi dr. Preobra- ženski, univerz. lektor. Vpisovanje do konca tega tedna v I. drž. gimn. Tomanova ulica 8 pri gosp. Scholtu ob delavnikih od 16. do 18. ure.

Ij Goriska podružnica SPD ima svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom 17. t. m. ob 20. uri v Narodni kavarni (zadnja soba). Članice in člani se vabijo k obilni udeležbi.

Ij Izvavnredni občni zbor čebelarke podružni- ce za Ljubljano in okolice se vrši dne 12. marca 1922 ob pol 11. uri predpolne v bralni dvorani »Jugoslovanske tiskarne«, III. nadstropje. Na dne- vnem redu je sklepanje o pravilniku glede vporabe dire in financiranje nabave skupnega čebelnjaka. — Ob pol 10. uri istega dne vrši se na istem kraju odborova seja.

Ij Glavna skupščina »Osrednjega društva geo- metrov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev« v Ljubljani. O priliki glavne skupščine v nedeljo, dne 12. marca t. l. ob 10. uri dopoldne v dvorani magistrata, se vrši v soboto, dne 11. marca ob 8. uri zvečer prijateljski sestanek v srebrni dvo- rani hotela »Union«. Vabljeni so vsi tovariši, da se sestanka polnoštevilno udeležijo. Gostje dobro- došli!

Ij Porotno zasedanje bo trajalo do sobote. Da- nes se bosta zagovarjala radi roparskega umora dva tihotapca. Razpravo bo vodil svetnik Pernuš, ob- tožbo bo zastopal prvi državni pravdnik Dominio.

Ij Umrli so v Ljubljani: Anton Pantur, sodni sluga v pok., 57 let. — Fran Jontes, postrežek, 45 let. — Ivan Medved, sodarski pomočnik, 70 let. — Ana Jamenšek, obč. uboga, 72 let. — Uršula Jer- man, užitarica, 79 let. — Josip Košak, delavec, 18 let. — Josip Kolvič, užitar, 67 let. — Julija Pirc, služkinja, 32 let. — Ivana Tiltz, kotlarjeva žena, 78 let. — Anton Cigoj, sodni svetnik, 42 let. — Rudolf Weis, ključavničarjev sin, 8 mesece. — Uršula Kutnar, obč. uboga, 73 let. — Franc Kolenc, dni- nar, 63 let. — Marija Frojar, žena čevljarkega po- močnika, 37 let. — Antonija Brečko, vdeva tov. delavca, 29 let.

Ij Umor na Večni poti. V nedeljo po- poldne so pri Kosezah našli truplo, katero so sedaj identificirali. Je to 27letni sin sodnega nadoficiala g. M. Benkoviča, ob- činskega svetovalec in hišn. posestnika na Opekarski cesti. Komisija je dognala, da je bil mladenič zaboden v vrat in da se je izvršil na njem zločin. Truplo pokopljejo v Dravljah.

Ij Pojasnilo. Železničar g. Franc Penik nam piše, da stanuje v baraki v Vodmatu in ne v baraki kakor Kladnik in drugi, in da ni bil z njimi v stiku. Zato tudi nič ne ve o kakem strupu ali zastrupljeni pijači. V bolnico je res prišel, a le zaradi slabosti v želodcu.

Ij Kolo je bilo ukradeno zidarju M. Avšiču čezraj med 8. uro zjutraj in 6. uro zvečer iz kleti obrtnice šole. Kolo je znamke »Kosmos«. Kolo ima navzgor zavito balanco. Pred nakupom se svari.

Narodno gledališče.

OPERA.

Sreda, 8. marca: Plesna legendica, Cavalleria rusticana. Abon. C.
Četrtek, 9. marca: Evangelinik. Abon. E.
Petek, 10. marca: Dramska predstava Zlata in mešan. Abon. D.
Sobota, 11. marca: Madame Butterfly. Abon. C.
Nedelja, 12. marca: Dramska predstava Zlata in mešan. Izven.
Ponedeljek, 13. marca: Zaprti.
Torek, 14. marca: Trubadur. Abon. D.

DRAMA.

Sreda, 8. marca: Svet. Abon. E.
Četrtek, 9. marca: Hamlet. Izven.
Petek, 10. marca: Zaprti.
Sobota, 11. marca: Maryša. Abon. D.
Nedelja, 12. marca: Popolne ob 3. uri: Svet. Izv.
Zvečer ob 8. uri: Prekrasne Sabinke. Izven.
Ponedeljek, 13. marca: Maryša. Abon. A.
Torek, 14. marca: Zaprti.

Prosveta.

pr Koncert jugoslovenskih narodnih pesmi dne 13. t. m. v Unioni. Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« priredi v ponedeljek zvečer koncert, na katerem se bodo izvajale srbske, hrvaške in slovenske narodne pesmi v obdelavi za solospjev in klavir, moški in mešani zbor. — Predprodaja vstopnic v trafikah v Prešernovi ulici št. 54. Posetnikom priporočamo, da si nabavijo za razumevanje skladb besedila, ki se dobe ravnotam.

pr Pevčeva pesmarica, I. letnik. Uredil dr. F. Kimovec. Izdala in založila Pevska zveza v Ljubljani. Cena 8 Din. — V dobi suše v glasbeni literaturi, povzročene vsled tega, ker skoro noben glasbenik ne more več dobiti založnika za svoja dela, je Pevska zveza začela izdajati »Pevca« z rednimi glasbenimi prilogi, ki jih je po poteku enega leta zbral dr. Kimovec v pesmarico, obsegajočo 36 pesmi. Kar bi bilo posamezniku nemoogoče, je omogočila organizacija. Pevske zbornice je pesmarica zelo razveselila, ker so v njej dobili

zopet nove pesmi in to vseskozi poraben in glasbeno dober material. Mešani zbori bodo brez dvoma pred vsem segali po prekmurskih narodnih, ki jih je zbral dr. Kimovec in jim dal popolnoma primerno obliko, da ne izgube prav nič svojega značaja prekmurske narodne pesmi, pa vendar niso šablonsko harmonizirane. Prekmurske pesmi, prej nam popolnoma neznane, so nov dokaz, kako bogati smo Slovenci na narodnih motivih v pesmi. Pesmarice, v katerih so pred leti zbrali razni marljivi nabiratelji narodne popeve na Kranjskem in Štajerskem, so pokazale slovensko narodno pesem več ali manj v durovi šablona s krajevnimi in oblikovnimi variantami. Koroške slovenske pesmi so pokazale, v kolikor niso splošno slovenske, zopet čisto drug način izražanja v obliki, drug značaj; omilile so se takoj vsemu slovenskemu občinstvu, znak, da so potekle iz čustvovanja slovenske nacionalne duše. Tudi prekmurske narodne pesmi, ki jih je v Sloveniji prva izvajala »Ljubljana«, so se omilile občinstvu. Dasi imajo deloma isto besedilo kakor po drugih slovenskih pokrajinah — »Teče vodica« se prepeva n. pr. na Štajerskem in Koroškem — se vendar od drugih slovenskih pesmi po motivih deloma razlikujejo in so sorodne s hrvaškimi v Medjimurju. Dr. Kimovec moramo biti prav hvaležni, da je začel prekmurske narodne nabirati in jih harmonizirati, za kateri posel se je izkazal tudi v polni meri usposobljenega. V šte. 32. »Marko skačec«, ki je silno učinkovito harmonizirana, naj odpadejo v zadnjem taktu tri osminke in prvem basu, kakor jo je izvajala »Ljubljana«. Nekaj narodnih pesmi je iz Vipavskega, Notranjskega, Primorskega in drugega, ki so jih harmonizirali St. Premrl, V. Vodopivec in Marij Kogoj. Zelo srečna je harmonizacija hrvaške narodne »Djevojka je ružu bralac od M. Bajuka. Ostale so izvirne skladbe od dr. Kimovca, E. Adamiča, p. H. Sattnerja, Premrla, Vodopivca, dr. Lukmana in J. Klemenčiča, povečini lahke za izvajanje. Le Sattnerjevo »Ruškinje sanje«, nežno in srčkano skladbo, bodo mogli izvajati le izurjeniji zbori. V pesmarici je tudi državna himna »Pravde Boga« s slovenskim besedilom za moški in mešani zbor in »Lepa naša domovina« za mešan zbor, kar je iz praktičnih razlogov le hvalje vredno. S.

pr Počastkovne pesmi na čast presv. S. V. včerajšnji oceni se nam je izmuznila cena, ki je: partituri 12 Din, glaslo pa 4 Din.

pr Si, Narodni okraski na pirih in kočijah. Ljubljana 1922. Kr. zaloga šolskih knjig in učil. Zbirka obsega 41 slik z ilustriranim uvodom v slovenskem, hrvaškem in francoskem jeziku in stane finejša izdaja na kartonu z mapo 100 Din

na nanadnem papirju z mapo 75 Din v 8 zvezkih po 10 Din.

Orlovski vestnik.

Zbor delegatov JOZ. Dne 12. marca t. l. se vrši ob 9. uri dopoldne v Ljudskem domu zbor delegatov JOZ s sledečim dnevnim redom: 1. Volitev preglednikov; 2. Spremembe poslovnika; 3. Določitev članarine. 4. Organizacijske zadeve; 5. Služajnosti. — Ker so predvidene važne odločitve, je v interesu vsakega odseka, da se zbora udeleži. Odseki, ki ne pošljejo svojega zastopnika, naj dajo pooblastilo okrožnemu zastopniku. Vendar ne sme en delegat zastopati več kot deset odsekov. V tem slučaju morata priti dva zastopnika. — Zvečer se vrši v veliki dvorani »Uniona« slavnostna akademija, za katero se dobivajo vstopnice že sedaj v trafikah »Uniona«.

Turistika in sport.

I. redni občni zbor turistov. kluba »Skalec« se vrši dne 9. t. m. (v četrtek), v restavraciji pri »Levu« in ne pri »Novem svetcu«. — S turistovskim pozdravom! — Odbor. (k)

Ljubljanski klubi se obveščajo, da se je obratiti glede prepustitve igrišča edinole na »Upravo igrišča S. K. Ilirije v roke g. Fr. Jerala, Ljubljanska kreditna banka«. — S. K. »ILIRIJA«. (k)

Nogometni trening S. K. Ilirije. Ob ugodnem vremenu se vrši v nedeljo, 12. t. m. ob pol 3. uri prvi trening na igrišču. Udeležiti se ga imajo vsi igralci, tudi narasčali. V garderobo je priti ob 2. uri. Ob deževnem vremenu se vrši kot običajno trening v jahalnici. — Ako uspejo poganjanja, 19. t. m. otvoritvena tekma. — S. K. »ILIRIJA«.

Ljubljanska porota.

ROP NA BARJU.

Ljubljana, dne 7. marca 1922.

Danes je predsedoval porotnemu senatu svetnik dr. Kaiser, volanta sta bila svetnik dr. Golia in okrajni sodnik dr. Hodžar. Porota se je danes že tretjič pečala z ropom, katerega so izvedli dne 13. februarja 1919 Andrej Rode, France Anžič in Josip Guzelj, vsi bivši vojaki, pri Franciški Krivici na Barju. Zaradi tega ropa so se prvi zagovarjali pred ljubljansko poroto Andrej Rode, France Anžič in Kare Heine, kateri so bili obsojeni v večletno ječo. Ko so prišli Josipa Guzelja, je bil tudi

ta po ljubljanski poroti v večletno ječo obsojen. Danes se pa zagovarja pred poroto Ivan Mlakar iz Rudnika, ki je obtožen, da je napeljal roparje k ropu. Po izvršenem ropu je Ivan Mlakar pobegnil in je bila za njim izdana tirailica. Delal je v Ljubnem na Štajerskem kot rudar. Dne 27. januarja 1922 je okrožno sodišče v Ljubnem izročilo Mlakarja ljubljanskemu deželnemu sodišču. Mlakar, katerega je zagovarjal dr. Svigelj, je pri razpravi trdil, da on svojih tovarišev ni nagovoril k ropu. Kot priče so bili zaslišani obsojeni roparji Andrej Rode, France Anžič, Josip Guzelj in Karel Heine. Rode je povedal, da je Mlakar pokazal s prstom proti Krivici hiši in rekel: »Ta ima dolarje v kuhinji. Greste lahko ponje. Pokazal nam je cesto proti Ljubljani. V hišo Mlakar ni vstopil. K ropu nas je zapeljal Mlakar.« Tudi ostali že obsojeni roparji so pričali, da jih je Mlakar napeljal k ropu. Zaslišanih je bilo 13 prič. Mladi France Krivic je povedal: »Pred hišo so klicali: Odprite! Gorje Vam, če pridemo s silo notri! Mama so se jih tako ustrašili, da so se pod posteljo skrili; ker so le kričali, so jim odprli. V hiši so grozili mami: »Če ne boste denarja dali, Vas bomo vse pobili! Vsi trije boste mrzli!« Predsednik dr. Kaiser priči: »Ali si se kaj bal?« — »Sem se.« — »Zakaj nisi vzel palice in jih prepočil?« — »Se nisem upal.« Porotnikom je bilo stavljeno glede na nagovor k ropu eno vprašanje, katero so porotniki potrdili z 10 da in z 2 ne.

Predsednik svetnik dr. Kaiser je razglasil sodbo, s katero je bil Ivan Mlakar obsojen na tri in pol leta težke ječe.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psihrom. diferenca v C	Nabo, vetrovi	Padavina v mm
6./3. 21 h	738.6	10	1.3	jasno	—
7./3. 7 h	737	9.6	1.2	obl. jug	—
7./3. 14 h	734.1	13	1.3	obl. zah.	—

Kaj je Eljafluid - to se zna! Lekarnar Feller - Stubica!

Opalograph

v vseh velikostih:
The Rex Co., Ljubljana

Dva mlinarska pomočnika

dobra in poštena, za umetni mlin, proti dobri plači in s hrano, sprejemem. Zglasiti se je: PETER SUŠNIK, Bistra

Tropine bučnega semena

ca. en vagon, prve vrste, prodajam po 10 K za 1 kg. postavljen na kolodvor SUNJA. — TOMO JAGUST. 809

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 3 Din.)

BATERIJE ZA ŽEPNE SVETILKE:
A. Stadler, Sv. Petra cesta št. 23.

FOTO-LITOGRAFSKA DELA:
po najmodernejšem načinu in zmernih cenah. Jugoslov. tiskarna v Ljubljani.

FOTOGRAFSKI ATELJE:
Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.

GRAMOFONI, PLOŠČE
in posamezni deli A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

»ILIRIJA«, LESNA TRGOVSKA IN INDUSTRIJSKA DRUŽBA
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

KLEPARJI:
Korn T., Poljanska cesta št. 8.
Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13.

KLISEJE:
za eno- ali večbarvni tisk, za vse oblike in vrste tiska, Jugoslovanika tiskarna v Ljubljani.

KNJIGARNE:
Jugoslovanika knjigarna, Pred škotijo.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje:
Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

PARNI PEKARNA:
Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradisce št. 5.

Protituberkulozna liga v Mariboru

išče

oskrbovalne sestre

za novo ustanovljeno oskrbovališče v Mariboru. Glavni pogoji: znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, primerna izvežbanost v bolezenski oskrbi in spretnost obdelovanja s preprostim ljudstvom. Plača po dogovoru. Prošnje je nasloviti na: Protituberkulozna liga v Mariboru, okrajno glavarstvo. 813

Prodajalniški lokal

oddam takoj ali s 1. majem na Poljanski cesti v Ljubljani. — Naslov pove uprava Slovenca pod št. 817.

Samostojna KUHARICA

vešča tudi vseh ženskih ročnih del, z dobrimi večletnimi izpizicvali, išče mesta v župnišče ali k samostojnemu gospodu. — Naslov pove upravništvo »SLOVENCA« pod št. 794.

Korespondentinjo,

zmožno slovenščine in nemščine ter nemške stenografije, iščemo za takoj. Prednost imajo take z znanjem srbohrvaščine. Pismene ponudbe pod: »Dobra plača« na upravništvo SLOVENCA. 763

Služba organista, občinskega tajnika

je razpisana v BEGUNJAH pri Cerknici. Prosto stanovanje, plača po dogovoru. — Nastop takoj! — Zupni urad Begunje pri Cerknici. 733

Otroška posteljica z nočno omarico in omaro se ugodno proda. — Ljubljana, Dunajska cesta št. 25. 810

Staro zlato srebro nerabljen in denar in drugo kupujem po najvišjih cenah. Uradne ure od 9. do 12. dop. J. Augustin, trg. s zlatom in srebrom, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

3 KOČIJE lahke, malo rabljene, proda po nizki ceni 816 J. KRALJ, ZELEDNIKI.

VILA na prodaj v večjem mestu na deželi za 400.000 K. 5 sob, kuhinja, jedilna shramba, kopalnica, klet, vodovod, možnost napeljave elektrike. Vprašanja pod »Prazno stanovanje 819« na upravništvo Slovenca.

V najem se dá ograjen vrt zraven dolenske mitnice, pripraven za vrtnarstvo. — Več se poizve pri IVANU PERDANU V LJUBLJANI. 814

Državna žrebčarna prodaja

2 toplokrvna žrebca, stara 10 let, 1 toplokrvna žrebca, starega 14 let, 1 mrzlokrvna žrebca, starega 5 let, 6 mrzlokrvnih žrebet, dveletnih, 6 mrzlokrvnih žrebet, enoletnih.

Zrebce se lahko ogleda v drž. žrebčarni na Selu pri Ljubljani, žrebota pa v drž. žrebčarni na Brdu pri Kranju. Pismene ponudbe z označbo ponudene vsote je vpslati poveljstvu državne žrebčarne do 16. t. m. Ponudbam je priložiti kot vadilj 10% ponudene cene. Selo pri Ljubljani, 4. marca 1922. Poveljstvo drž. žrebčarne.

LEČA, nova, debelozrnata, zelo mehka za kuho, se dobi pri SEVER & KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. — Zahtevajte naš cenik vrtnih in poljskih semen. 734

PRODA SE

HIŠA v Kamni Gorici

enonadstropna (dolga 25 m, široka 9 m) 7 sob z vsemi pritlikinami, velikim trgovskim lokalom z ročnim in velikim skladiščem, zidanim hlevom, svinjaki, šupl za konje. Hiša stoji poleg farne cerkve (kamor spada 5 vasi), je pripravna za trgovce in obrtnike; brez konkurence. Ponudbe je nasloviti pod št. 1: »Ugodna prilika« na anonimno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 801

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše preljubljene hčerke, sestre in tete

MARIJE POGAČNIK

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa g. dr. Fajdigi, duhovščini, pevcem, sokolskemu pevskega odseku v škotji Loki, darovalcem vencev in šopkov, za časteče spremstvo na njeni zadnji poti našo najsrčnejšo zahvalo.

Puštal, dne 6. marca 1922.

Rodbina Pogačnik.

K. Pučnik

krojaški salon
Ljubljana, Sodna ul. 3.

se priporoča za pomladno sezono. Angleško blago — fino delo. — Tudi za donešeno blago najboljša postrežba. Fiksni namene plačevalni pogoji po kulantnem dogovoru.

Pristno dolensko vino 1919 se

toči samo čez ulico

1 liter po 24 kron

Restavracija Lloyd, Sv. Petra cesta 7, Ljubljana

Josip Neškudla,

Jabloné nad Orlicami 86, Čehoslovaška.

Tovarna cerkvenih paramentov, raznovrstnih zastav in cerkvenega orodja. — Priporoča se prečastiti duhovščini za dobavo vseh v to stroko spadajočih predmetov kakor: mašne plašče, pluviale, dalmatike, cerkvene in društvene zastave, kelih, monstrance, svečnike itd., sohe, križeva pota v poljubni izvršitvi in cent. — Solidnost tvrdke jamčijo nebrojna pohvalna pisma in 110 letni obstoj firme.

Vsi cerkveni predmeti so carine prosti. — Na vsa vprašanja takoj odgovori ali predloži vzorce JOSIP NESKUDLA, Ljubljana, hotel »Tratnik«.

Kostanjev les

prosto vagon in večje množine v gozdu kupi
J. POGAČNIK, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 1, I.
POSREDOVALCI SE DOBRO PLAČAJO!

USTANOVLJENO 1885.

MATIJA BELLAN d. d.

mehanična tovarna konopnine in vrvarskih izdelkov. — ČEB (BAČKA).

Izdeluje: konopnino, prejo, transmissijske, ladjine, splavne, ribiške vrvi, vrvi za seno, vozove, perilo, zadrge, poveljce za govejo živino i. t. d. Mlinarska dvigalna tapetniške pasove, odeje za pokrivanje vozov iz lahkega lanenega platna. Mreže za konje, ribolov, tenis, telovadno orodje, otroške gugalnice z etažami, viseče gugalnice i. t. d. Velika zaloga jute in preje za vezanje tri kakor različni motorji in vrvice. PRIZNANO NAJBOLJŠI IZDELKI PO NAJNIZJIH DNEVNIH CENAH.

Oglas.

Na osnovu zaključka izvršenega odbora od 1. o. m. j. raspisuje se ovim kod potpisano središnjeg društva natječaj za mjesto

komercijelnog ravnatelja.

Reflektanti na ovo mjesto moraju imati solidnu komercijelnu naobrazbu, dovoljno praksu za komercijelno vođenje cijelog društva, prometnog odsjeka i moraju biti dobri organizatori. Namještenje je prethodno na godinu dana provizorno, a ako nakon godine dana uslijedi def. imenovanje, onda se prva godina računa također u službeno vrijeme. Ostali uvjeti po smislu službene pragmatike i prema zajedničkom sporazumu. Molbenice za ovo namještenje valja sa svim prilozima o kvalifikaciji i o dosadašnjem službovanju kao i sa kratkim opisom života predložiti najkasnije do 20. ožujka ove godine kod potpisano ravnateljstva. 811

Nastup službe prema dogovoru.

Osijek, dne 1. ožujka 1922.

Ravnateljstvo Hrv.-slav. gospodarskog društva
kao središnje zadruge u Osijeku.

Izdava konzorcij »Slovenec«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanika tiskarna v Ljubljani.